

Kommunal- og forvaltningskomiteen

21. mai 2015

Vår ref. 450000/v1

Deres ref.

Innspill fra NITO til høring om Kommuneproposisjonen 2016, Prop. 121 S (2014-2015)

«Inntektsveksten gir kommunene rom for å styrke tjenestetilbudet, i tillegg til å dekke kostnader som følger av befolkningsutviklingen. Dette er et godt og forutsigbart opplegg for kommunesektoren som vil bidra til styrking av tjenestetilbudet i hele landet. Kommunene må likevel både prioritere mellom gode tiltak og jobbe for å forenkle, fornye og forbedre tjenestene», Kommunalminister Jan Tore Sanner i forbindelse med kommuneproposisjonen 2016

NITO ber stortinget om nasjonalt løft for ingeniørrekruttering

NITO mener det er behov for et kompetanseløft for å sikre at kommunene kan levere tekniske velferdstjenester. Det er en viktig forutsetning for å styrke og videreutvikle velferdstilbudet i landet.

Våre undersøkelser viser at syv av ti arbeidsgivere i kommunal sektor sier det er vanskelig eller svært vanskelig å få tak i kvalifiserte ingeniører, og at kommunene ansetter personer med annen fagkompetanse og manglende kvalifikasjoner. Svært få nyutdannede studenter ønsker å jobbe i kommunene.

Det er derfor behov for en arbeidsgiverpolitikk som gjør at kommunene er attraktive og vinner konkurransen om kompetansen. Her trenger kommunene drahjelp, og NITO ber Storting og regjering om å bidra. Dette kan gjøres ved å øremerke midler til nasjonal rekruttering av ingeniørkompetanse, eller iverksette et nasjonalt program for rekruttering av sentral kompetanse.

Regjeringens forslag til kommuneproposisjon omtaler kompetansebehovet i kap. 7.

Her blir følgende områder/ utdanninger nevnt spesifikt: helse- og omsorgssektoren, skolen, fagutdanninger og plankompetanse. NITO savner og ønsker et lignende fokus på teknisk sektor i kommunene, spesielt på rekruttering av ingeniører.

Et nasjonalt kompetanseløft vil sikre at kommunene kan levere tekniske velferdstjenester. For å levere gode velferdstjenester har kommunene behov for relevant kompetanse. Myndighetene bør ta initiativ til en nasjonal plan for ingeniørkompetanse. Kommuneproposisjonen kan være en arena for å drøfte utforming av en slik plan. Innbyggerne vil da få et bedre tilbud og kommunereformen vil gå lettere.

NITO har flere tiltak for å imøtekomme behovet for ingeniører og sikre jevn rekruttering til kommunen: Attraktive arbeidsvilkår og fagmiljøer, samarbeid mellom kommuner og utdanningssteder om praksisplasser. Vi vet at ingeniørene som jobber i setter stor pris på jobben sin. Ingeniørene i Kommune-Norge er garantister for velferd og det er viktig å synliggjøre at denne sektoren er en attraktiv arbeidsplass for ingeniører. Da trenger vi hjelp fra Storting og regjering.

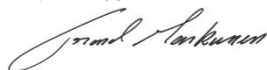
Relevant fakta:

- Norge mangler 2.750 ingeniører, ifølge NAV. Kommunene har størst utfordringer.
- Hver femte kommuneingeniør er i dag over 60 år (NITO). Rekrutteringen av nyutdannede bør anslagsvis være 10-15 % for at kommunene skal opprettholde kompetanse når dagens ingeniører pensjonerer seg.
- Under 3 % av NITOs studenter ønsker å jobbe i kommunal sektor. 6,7 % av nyutdannede ingeniører tar imidlertid kommunal jobb, i følge vår etterundersøkelse.
- Innen vann og avløp vil det være 300 færre sivilingeniører i 2040 hvis dagens lave rekruttering fortsetter (Kilde: Oddvar Lindholm, professor NMBU). Totalt investeringsbehov er 490 mrd. i vann- og avløpsanleggene frem til 2030 (Norsk Vann).
- Manglende kapasitet eller kvalifikasjoner kan gå ut over prosjektering og fornyelse av infrastruktur, boligutbygging, planlegging og forebyggende tiltak mot økt nedbør og flom osv. Stabile fagmiljøer er også nødvendig for samfunnssikkerheten, bl.a. vannforsyning.
- Ingeniørmangel påvirker gjennomføringstid og utviklingsoppgaver. 66 % av ordførerne mener mangelen påvirker gjennomføringstid på tekniske prosjekter, mens 70 % mener det påvirker kommunens evne til å ta i bruk ny teknologi (kilde: NITO 2015).

NITOs løsninger**Organisering av kommuner:**

- NITO støtter kommunereformen for å skape robuste fagmiljøer.
- Kommunesammenslåinger vil kunne styrke teknisk sektor, men vil også oppfattes som en betydelig endring. Derfor er det nødvendig å «tenke nytt» og vise raushet i prosessen.
- Det er behov for mer nasjonal styring av digitalisering i kommunene. KS ønsker seg et nasjonalt program for digitalisering med involvering av kommunene på et tidlig stadium. NITO støtter dette.
- Konkurransedyktige arbeidsvilkår.
- Ha rekrutterings-/kompetanseplaner med målrettede tiltak for å rekruttere nyutdannede, beholde medarbeidere og få flere erfarne til å jobbe lenger, også fagutvikling og nettverk. Under halvparten av kommunene har i dag slike planer, i følge vår undersøkelse.
- Etablere systematisk samarbeid mellom kommuner og utdanningsinstitusjoner som tilbyr teknologiutdanning. Gi studentene tilbud om praksisplass, prosjektoppgaver, sommerjobb og delta på karrieredager osv.
- Økt prioritering av det kommunaltekniske området innad i kommunene, blant annet utvikling av tjenestene. Kommuneøkonomien kan være en hindring.
- Kommunene må stimuleres til å tenke nytt om oppgaveløsning og oppgaveutforming, rekruttering og kompetanseutvikling, organisering og arbeidsformer, ledelse og arbeidskultur.

Mvh hilsen

Trond Markussen
President